

Landstingsstyrelsen

Försörjning av el, vatten, värme m.m.

Denna uppföljande granskning visar på samma brister som de granskningar som genomfördes år 2011 och 2014 (nr 8/2011 och 9/2014). Landstingsstyrelsen har inte säkerställt en tillräcklig styrning och kontroll över den tekniska försörjningen av el, vatten, värme, kyla avlopp, gas m.m. till landstingets fastigheter. Vår slutsats bygger på följande iakttagelser:

- Det finns ingen dokumenterad styrmodell för beslut om prioriteringar och åtgärder för den tekniska försörjningen av landstingets fastigheter. I praktiken beslutar landstingsstyrelsen om prioriteringarna för säkerheten för den tekniska försörjningen i samband med sitt beslut om investeringsplan för landstingets fastigheter. Landstingsstyrelsens prioriteringar i investeringsplanen utgår från en plan, Säker försörjning av länets sjukhus, som landstingsstyrelsen beslutade om i december 2015. I samband med beslutet av investeringsplanen gör landstingsstyrelsen ingen förnyad riskanalys eller bedömning av vilka konsekvenser investeringsplanen får för den tekniska försörjningen eller för landstingets verksamheter.
- Det finns ingen modell för hur landstingsstyrelsen ska fånga in verksamheternas behov av teknisk försörjning och vilka prioriteringar som verksamheterna önskar när det gäller kontinuiteten i den tekniska försörjningen. På tjänstemannanivå är dialogen mellan basenhet fastighet och verksamheterna i huvudsak informell och inte systematiskt dokumenterad.
- Landstingsstyrelsen har inte beslutat om några mål eller någon uppföljningsbar ambitionsnivå för den tekniska försörjningen av landstingets fastigheter. Landstingsstyrelsen har heller inte beslutat om några regler eller rutiner för hur olika system ska testas eller kontrolleras.
- Landstingsstyrelsen har ingen regelbunden uppföljning av statusen på systemen för den tekniska försörjningen av landstingets fastigheter och vilka risker denna status medför för verksamheterna. Landstings-

2017-11-09

styrelsen har inte heller följt upp i vilken grad de tekniska systemen testas och kontrolleras.

Rekommendationer

Med anledning av våra iakttagelser lämnar vi följande rekommendationer till landstingsstyrelsen:

- I samverkan med berörda nämnder i landstinget bör landstingsstyrelsen bereda frågan om vilken modell i landstinget som ska gälla för beslut om fastigheternas robusthet när det gäller den tekniska försörjningen av el, vatten, värme, kyla avlopp, gas m.m. Principen bör vara att nämnder och deras verksamheter ska ha inflytande över prioriteringar som påverkar deras ansvarsområden. Mot bakgrund av att frågan om modell för beslut om fastigheternas robusthet är strategisk och berör fler nämnder än landstingsstyrelsen bör beslut om modellens principer och inriktning tas av landstingsfullmäktige.
- Utveckla och tydliggör landstingsstyrelsens styrning av den tekniska försörjningen av landstingets fastigheter. Exempelvis:
 - Besluta om inriktning och nivåer för fastigheternas robusthet.
 - Säkerställ att det finns dokumenterade riskanalyser som beskriver konsekvenser av beslut för investeringar m.m.
 - Säkerställ att det finns dokumenterade anvisningar för underhåll, tester och kontroller av samtliga system.
- Besluta om direktiv om att styrelsen minst en gång per år ska få rapporter med analyser av de tekniska försörjningssystemens status, behov av åtgärder m.m.

Vid revisorernas överläggning den 9 november 2017 beslöt revisorerna enhälligt att ställa sig bakom slutsatser och rekommendationer i detta missiv. Missiv och underliggande rapport (nr 5/2017) lämnar revisorerna för yttrande till landstingsstyrelsen. Yttrande med uppgifter om verkställda och planerade åtgärder ska lämnas till revisionskontoret senast den 2 mars 2018.

För landstingets revisorer

Christer Fessé
Ordförande

Bert Öhlund
Vice Ordförande

LANDSTINGSREVISIONEN

Försörjning av el, vatten, värme m.m.

Rapport nr 5/2017

 Västerbottens
läns landsting

Oktober 2017
Richard Norberg, revisionskontoret
Diarienummer: REV 40:2-2017

Innehåll

1. SAMMANFATTNING	3
2. BAKGRUND	4
3. TIDIGARE GRANSKNINGAR	5
4. STYRNING OCH UPPFÖLJNING ÅR 2017.....	9
5. INFORMATION VID SEMINARIET DEN 27 SEPTEMBER 2017	10
6. SVAR PÅ REVISIONSFRÅGOR OCH REKOMMENDATIONER	11

1. Sammanfattning

Denna uppföljande granskning visar på samma brister som de granskningar som genomfördes år 2011 och 2014 (nr 8/2011 och 9/2014). Landstingsstyrelsen har inte säkerställt en tillräcklig styrning och kontroll över den tekniska försörjningen av el, vatten, värme, kyla avlopp, gas m.m. till landstingets fastigheter. Vår slutsats bygger på följande iakttagelser:

- Det finns ingen dokumenterad styrmodell för beslut om prioriteringar och åtgärder för den tekniska försörjningen av landstingets fastigheter. I praktiken beslutar landstingsstyrelsen om prioriteringarna för säkerheten för den tekniska försörjningen i samband med sitt beslut om investeringsplan för landstingets fastigheter. Landstingsstyrelsens prioriteringar i investeringsplanen utgår från en plan, Säker försörjning av länets sjukhus, som landstingsstyrelsen beslutade om i december 2015. I samband med beslutet av investeringsplanen gör landstingsstyrelsen ingen förnyad riskanalys eller bedömning av vilka konsekvenser investeringsplanen får för den tekniska försörjningen eller för landstingets verksamheter.
- Det finns ingen modell för hur landstingsstyrelsen ska fånga in verksamheternas behov av teknisk försörjning och vilka prioriteringar som verksamheterna önskar när det gäller kontinuiteten i den tekniska försörjningen. På tjänstemannanivå är dialogen mellan basenhet fastighet och verksamheterna i huvudsak informell och inte systematiskt dokumenterad.
- Landstingsstyrelsen har inte beslutat om några mål eller någon uppföljningsbar ambitionsnivå för den tekniska försörjningen av landstingets fastigheter. Landstingsstyrelsen har heller inte beslutat om några regler eller rutiner för hur olika system ska testas eller kontrolleras.
- Landstingsstyrelsen har ingen regelbunden uppföljning av statusen på systemen för den tekniska försörjningen av landstingets fastigheter och vilka risker denna status medför för verksamheterna. Landstingsstyrelsen har inte heller följt upp i vilken grad de tekniska systemen testas och kontrolleras.

Med anledning av våra iakttagelser rekommenderar vi landstingsstyrelsen att i samverkan med berörda nämnder ta fram ett förslag till fullmäktige om en modell för styrningen av den tekniska försörjningen av landstingets fastigheter. Ytterligare rekommendationer finns i avsnitt ”6 Svar på revisionsfrågor och rekommendationer” på sidorna 12-13 längst bak i rapporten.

2. Bakgrund

Landstingsstyrelsen är ägare av landstingets fastigheter och ansvarar för förvaltningen av fastigheterna. Av detta följer att landstingsstyrelsen har det tekniska ansvaret att se till att landstingets fastigheter kan försörjas med el, vatten, värme m.m.

Granskningar år 2011 och 2014 (nr 8/2011 och 9/2014) visade att landstingsstyrelsen inte hade beslutat om någon ambitionsnivå för sjukhusens försörjning av el, värme och vatten. I praktiken var frågorna om sjukhusens robusthet överlämnade till tjänstemän inom verksamhetsområde service.

Revisorerna har i sina riskanalyser de senaste åren bedömt att det funnits behov av en uppföljande granskning av sjukhusens tekniska försörjning. Andra angelägna granskningsinsatser och begränsade resurser har emellertid medfört att revisorerna inte haft möjlighet att prioritera en sådan uppföljning.

Revisorerna beslutade i sin revisionsplan för år 2017 att översiktligt följa upp rekommendationerna från de tidigare granskningarna med hjälp av ett seminarium. Ett seminarium är en mindre resurskrävande metod än fördjupad granskning.

Seminariet som genomfördes den 27 september 2017 var avgränsat till landstingsstyrelsens ansvar som fastighetsägare att säkerställa en tillräcklig styrning och kontroll över den tekniska försörjningen av länets tre sjukhus. Till seminariet hade revisorerna bjudit in landstingsdirektör Anders Sylan och fastighetschef Ulf Widmark. Vid seminariet önskade revisorerna få svar på följande revisionsfrågor. Har landstingsstyrelsen säkerställt att:

- Det finns en politiskt beslutad ambitionsnivå för sjukhusens tekniska försörjning?
- Det finns tydliga anvisningar för driftssäkerheten i landstinget?
- Det finns system för uppföljning och kontroll av den tekniska försörjningens funktionalitet?
- Landstingsstyrelsen får rapporter om den tekniska försörjningen är genomförd i enlighet med fastställda mål och anvisningar?

Vid analys och bedömningar av slutsatser har vi utgått från följande revisionskriterier:

- Kommunallagen, 6 kap. 7§
- Fullmäktiges reglemente till landstingsstyrelsen
- Fullmäktiges fastighetsutvecklingsplan för perioden 2015 - 2025

Seminariet förberedde vi genom att sammanställa ett underlag med iakttagelser och rekommendationer från tidigare granskningar av reservförsörjningen till länets sjukhus. Vi gick också igenom landstingets ledningssystem, diarium, intranät och dokumenthanteringssystem (Platina) i syfte att identifiera styr- och uppföljningsdokument. Det sammanställda underlaget inklusive revisionsfrågor skickades till landstingsdirektören och fastighetschefen i förväg inför seminariet.

Efter seminariet sammanställdes denna promemoria. Promemorian består av uppgifter sammanställda inför seminariet och av uppgifter som lämnades av landstingsdirektören och fastighetschefen under seminariet. Landstingsdirektören och fastighetschefen har som ett led i kvalitetssäkringen getts möjlighet att lämna synpunkter på utkast till denna promemoria.

3. Tidigare granskningar

De två granskningarna år 2011 och 2014 visade att landstingsstyrelsens styrning av reservförsörjningen av länets tre sjukhus inte var tillräckligt utvecklad. Utöver en övergripande strategi för landstingets 13 säkerhetsområden saknades tillräckliga anvisningar från landstingsstyrelsen om inriktningen för den tekniska försörjningen av länets tre sjukhus. Av landstingsstyrelsens strategi för säkerhet och beredskap för perioden 2011 – 2014 framgick övergripande att:

- Tekniska anläggningar skulle vara väl underhållna och ersättas inom teknisk livslängd.
- Det skulle finnas beslutade och inarbetade processer, inklusive övningar av reservdrifter, som säkerställde drift skötsel och underhåll av anläggningar.
- Det skulle finnas personal med rätt kompetens och god kännedom om anläggningarna.

Revisorerna konstaterade att landstingsstyrelsens strategi för säkerhet och beredskap inte reglerade ambitionsnivån för sjukhusens robusthet. Inte heller på annat sätt hade landstingsstyrelsen beslutat om sjukhusens robusthet. De dokument om reservförsörjning som fanns var framtagna av tjänstemän inom basenhet fastighet. Dokumenten bestod av rutiner för att testköra reservanläggningar för el vid respektive sjukhus. Av granskningarna framgick också att landstingsstyrelsen inte följde upp statusen på reservförsörjningen. Med anledning av iakttagelserna rekommenderade revisorerna att landstingsstyrelsen skulle säkerställa att:

- Ambitionsnivå för sjukhusens reservförsörjning beslutades på politisk nivå.
- Det fanns tydliga anvisningar för driftssäkerheten i landstinget.
- Det fanns uppföljning och kontroll av reservsystemens funktionalitet.

I ett yttrande i februari 2015 uppgav landstingsstyrelsen att man tog till sig av revisorernas iakttagelser och rekommendationer (VLL 1853-2014). Landstingsstyrelsen informerade om att det på tjänstemannanivå pågick ett utvecklingsarbete mellan landstinget och leverantörer i Umeå, Skellefteå och Lycksele om leveranser av el, värme och vatten. Syftet med detta var enligt styrelsen att tydliggöra rollfördelning mellan landstinget och leverantörer och säkerställa att det fanns reservförsörjning till sjukhusen. Landstingsstyrelsen uppgav också att styrelsen skulle få en rapport om störningar i driftsäkerheten av el, vatten, värme m.m. som underlag för en riskvärdering och beslut om styrning och kontroll av den tekniska försörjningen.

Med anledning av revisorernas granskning beslutade landstingsstyrelsen i december 2015 om en plan med namnet "Säker försörjning för länets sjukhus" (VLL 2369-2015). I planen beskrevs statusen på olika delar av landstingets försörjningssystem för el, vatten, värme, kyla, avlopp, gas m.m. I planen fanns också förslag på åtgärder för att åtgärda brister. Enligt planen var det i första hand sjukhusens ordinarie försörjningssystem som satte nivån för sjukhusens robusthet eftersom reservförsörjning normalt endast skulle användas vid krissituationer.

I planen för Säker försörjning för länets sjukhus fanns det en uppgift om att landstingsstyrelsen i sin investeringsplan för åren 2016 – 2018 hade avsatt ca 100 miljoner kronor för att åtgärda brister i den tekniska försörjningen. I planen Säker försörjning för länets sjukhus kunde man läsa att 100 miljoner kronor inte skulle var tillräckligt för att åtgärda alla brister som hade identifierats. Nedan ges exempel på brister som togs upp i planen Säker försörjning för länets sjukhus.

Status	Föreslag på åtgärd	Planerad investering
Umeå Energis panna för reservvärme till NUS var i stort behov av underhåll. VLL saknade avtal med Umeå Energi om reservvärme till NUS.	Bygga ny panncentral i egen regi.	40 mkr i investeringsplan för åren 2016 – 2018.
Reservvatten till NUS från UMEVA:s anläggning i Hamrinsberget täckte behov för 2 dygn.	Avvakta utredning från UMEVA om vattenförsörjning från kommunen.	
Brister i vattenförsörjningssystem inom NUS.	Behov av reinvesteringar i ledningsnät.	Inget i investeringsplanen för åren 2016 – 2018.
Reservvatten till Lycksele lasarett.	Bygga reservtank samt köpa in tanksläp.	15 mkr i investeringsplan för åren 2016 – 2018. <i>Tabellen fortsätter på nästa sida</i>

Status	Föreslag på åtgärd	Planerad investering
Anläggningar för gas på Skellefteå och Lyckselelasarett hade allvarliga säkerhetsbrister	Primärt behov av investeringar i kompressorer. I ett andra steg behov av att separata system för instrumentluft och andningsluft och utökad reservförsörjning.	Inget i investeringsplanen för åren 2016 – 2018.
Stora brister på avloppsnät på NUS och Skellefteå och Lycksele lasarett.	Investeringar i befintliga huvudledningar.	Inget i investeringsplanen för åren 2016 – 2018.
Brister i dokumentation av nät för avlopp, värme, kyla, el m.m. vilket kan innebära säkerhetsrisk och oplanerade avbrott till följd av t.ex. avgrävningar.	Dokumentering av ledningsnät.	Inget i investeringsplanen för åren 2016 – 2018.
Vid oplanerade elavbrott slutar det centrala styr- och övervakningssystemet att fungera till följd av att det saknas switchar.	Installera UPS-kraft för särskilt känslig utrustning i datakommunikationssystemet	Inget i investeringsplanen för åren 2016 – 2018.

Källa: Säker försörjning för länets sjukhus (VLL 2369-2015)

Av planen Säker försörjning för länets sjukhus framgick inte hur de åtgärder som var i behov av investeringar men som inte omfattades av investeringsplanen för åren 2015 – 2018 skulle hanteras. En genomgång av landstingsstyrelsens protokoll visar dock att investeringar i den tekniska försörjningen finns med i landstingsstyrelsens efterföljande investeringsplaner. I investeringsplanen för åren 2017 – 2019 avsatte landstingsstyrelsen ca 75 miljoner kronor för olika åtgärder i syfte att säkra den tekniska försörjningen till länets tre sjukhus (VLL 2373:2-2016). Enligt en hänvisning i investeringsplanen utgick dessa investeringar från planen Säker försörjning för länets. I tabellen nedan finns uppgifter om de investeringar som landstingsstyrelsen beslutade om för perioden 2017 – 2019 i syfte att säkra den tekniska försörjningen.

Investeringar för säker försörjning för länets sjukhus

Åtgärd	Miljoner kr
Värme, NUS	20,0
Värme, Lycksele lasarett	2,0
Vattenförsörjning till Lycksele lasarett	15,0
Intern vattenförsörjning, länet	1,0
Intern vattenförsörjning, NUS	2,0
Kyla, NUS	5,0
Medicinsk gas, Skellefteå lasarett	6,0
Medicinsk gas, Lycksele lasarett	3,5
Avloppssystem, NUS	10,0
Avloppssystem, Skellefteå lasarett	5,0
Avloppssystem, Lycksele lasarett	1,0
Teknisk dokumentation av nät för avlopp, ledningar m.m.	2,9
Driftkritisk dokumentation	1,0
Styr- och övervakningssystem, länet	0,2
Brandskydd, länet	1,0

Källa: Landstingsstyrelsens investeringsplan 2017 – 2019.

En genomgång av protokoll från landstingsstyrelsens beslut i december 2016 om investeringsplanen för perioden 2017 – 2019 visar att landstingsstyrelsen vid beslutstillfället inte hade tillgång till något dokumenterat underlag utöver förslaget till investeringsplan. Vi har inte funnit att landstingsstyrelsen genomförde eller tog del av någon dokumenterad riskanalys i samband med att styrelsen i beslutade om investeringsplanen. Inte heller finns det någon information i investeringsplanen om i vilken grad de planerade investeringarna är tillräckliga för att åtgärda de brister som identifierades i planen Säker försörjning för länets sjukhus.

4. Styrning och uppföljning år 2017

Enligt fullmäktiges fastighetsutvecklingsplan för perioden 2015 - 2025 ska säkerheten i fastigheternas tekniska system vara hög och risken för avbrott minimeras (VLL 664:2-2015). Ett mål i planen är att prioriterade system ska utformas med redundans (överskott) för att kunna upprätthålla försörjning av el, värme, vatten m.m. i det fall den ordinarie försörjningen drabbas av störningar.

I fastighetsutvecklingsplanen finns översiktliga bedömningar av statusen på den tekniska försörjningen vid länets tre sjukhus. Bedömningarna som är gjorda utifrån rekommendationer från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) återges i tabellen nedan.

	El	Värme	Vatten	Kyla
NUS	2	3	3	3
Skellefteå lasarett	1	1	3	3
Lycksele lasarett	1	2	4	3

1= Uppfyller ställda rekommendationer, modern anläggning

2= Uppfyller ställda rekommendationer, underhållsbehov

3= Uppfyller delvis ställda rekommendationer

4= Uppfyller inte ställda rekommendationer

Enligt bedömningarna i fastighetsutvecklingsplanen uppfyller alla tre sjukhus ställda rekommendationer på elförsörjning. Skellefteå lasarett och Lycksele lasarett uppfyller rekommendationerna även när det gäller värme. För NUS är försörjningen av värme ett svagare område med endast delvis uppfyllda rekommendationer. Svaga områden finns också för alla tre sjukhus inom områden för försörjning av vatten och kyla.

Varken i fullmäktiges landstingsplan för år 2016 – 2019 eller i landstingsstyrelsens verksamhetsplan för år 2017 finns det några mål eller direktiv med inriktning mot fastigheternas driftssäkerhet. I landstingsstyrelsens investeringsplan för åren 2017 – 2019 står det endast att ”de tekniska systemen ska vara driftsäkra och kostnadseffektiva” (VLL 2373:2-2016).

En genomgång av landstingets ledningssystem visar att det där finns två dokument som berör tekniska försörjningen av länets tre sjukhus. Det ena dokumentet är den strategi för säkerhet och beredskap som landstingsstyrelsen beslutade om för mandatperioden 2011 – 2014. I strategin angav landstingsstyrelsen att:

- Tekniska anläggningar skulle vara väl underhållna och ersättas inom teknisk livslängd.
- Det skulle finnas beslutade och inarbetade processer, inklusive övningar av reservdrifter, som säkerställde drift skötsel och underhåll av anläggningar.

- Det skulle finnas personal med rätt kompetens och god kännedom om anläggningarna

Det andra dokumentet i ledningssystemet är ett uppdrag från landstingsdirektören till basenhet fastighet och fastighetschefen. I landstingsdirektörens uppdrag kan man läsa att arbetet i landstinget med driftsäkerhet ska vara en integrerad del av fastighetsförvaltningen. Ett mål är att de tekniska systemen ska vara utformade så att risk för avbrott minimeras. Enligt dokumentet ska verksamheternas kontinuitetsplanering och myndigheters krav och rekommendationer ligga till grund för fastighetsförvaltningens prioriteringar. I dokumentet får chefen för basenhet fastighet i uppdrag att rapportera om landstingets fastighetsförvaltning till landstingsdirektören. I uppdraget till fastighetschefen finns inga särskilda krav på hur driftsäkerheten och reservförsörjningen ska följas upp och rapporteras till landstingsdirektören.

Vid sidan om planen Säker försörjning av länets sjukhus och förslag till fullmäktiges fastighetsutvecklingsplan har landstingsstyrelsen inte fått några skriftliga rapporter om statusen på den tekniska försörjningen till länets sjukhus.

Landstingsstyrelsen har i arbetet med sina internkontrollplaner identifierat risker kopplade till försörjningen av el, vatten och värme. Brister i metod, genomförande och återrapportering av internkontrollen har dock medfört svårigheter att tolka och analysera resultat av kontrollerna med koppling till reservförsörjningen. Mer om detta kan man exempelvis läsa i revisorernas granskning av följsamhet år 2016 till fullmäktiges reglemente för internkontroll (nr 18/2016).

5. Information vid seminariet den 27 september 2017

Vid seminariet informerade landstingsdirektören och fastighetschefen om arbetsläge i förhållande till den plan, Säker försörjning av länets sjukhus, som landstingsstyrelsen beslutade om den 15 december 2015. Fastighetschefen uppgav att försörjningen av el var det område som hade högst prioritet. Enligt fastighetschefen uppfyllde alla tre sjukhusen rekommendationer från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap om elförsörjning. Fastighetschefen informerade om att basenhet fastighet hade utarbetade rutiner och genomförde regelbundna tester av elförsörjningen.

När det gällde vattenförsörjningen redovisade fastighetschefen att Skellefteå lasarett kunde försörjas med hjälp av två olika vattentäkter vilket ökade säkerheten i försörjningen. NUS försörjdes enligt fastighetschefen enbart via en vattentäckt. I Hamrinsberget finns reservvatten till NUS för ca 2 dygn. Fastighetschefen uppgav att basenhet fastighet förde samtal med Vatten och Avloppskompetens AB (Vakin) om planer på att inom några år ansluta en vattentäkt i Sävar till Umeå kommuns vattenledningssystem. Fastighetschefen berättade att kommunens anslutning till vattentäkten i Sävar skulle kunna medföra en möjlighet för landstinget att leda in vatten till NUS från två olika vattentäkter. När det gällde Lycksele lasarett uppgav fastighetschefen att den planerade investeringen i en reservtank för dricksvatten på 15 miljoner kronor var framflyttad i tid.

Ett annat område som fastighetschefen nämnde under seminariet var att sjukhusens avloppssystem var i behov av investeringar och underhåll. Fastighetschefen nämnde också att Umeå kommuns avloppssystem från NUS var ett riskområde. Umeå kommun har endast en avloppsledning ansluten till NUS. Om det blir störningar i kommunens avloppsledning kan det enligt fastighetschefen bli svårt att få bort avloppsvatten från NUS.

Vid seminariet framkom att nivåerna för den tekniska försörjningen av el, vatten, värme, kyla, avlopp, gas m.m. i huvudsak utgick från bedömningar inom basenhet fastighet av verksamheternas behov. Fastighetschefen konstaterade att det i landstinget behövde utvecklas ett system som tydliggjorde vilka behov verksamheterna hade av försörjning och vilka prioriteringar som borde göras.

6. Svar på revisionsfrågor och rekommendationer

Vår slutsats efter genomfört seminarium är att landstingsstyrelsen inte har säkerställt en tillräcklig styrning och kontroll över den tekniska försörjningen av el, vatten, värme, kyla avlopp, gas m.m.:

- Det finns ingen dokumenterad styrmodell för beslut om prioriteringar och åtgärder för den tekniska försörjningen av landstingets fastigheter. I praktiken beslutar landstingsstyrelsen om prioriteringarna för säkerheten för den tekniska försörjningen i samband med sitt beslut om investeringsplan för landstingets fastigheter. Landstingsstyrelsens prioriteringar i investeringsplanen utgår från en plan, Säker försörjning av länets sjukhus, som landstingsstyrelsen beslutade om i december 2015. I samband med beslutet av investeringsplanen gör landstingsstyrelsen ingen förnyad riskanalys eller bedömning av vilka konsekvenser investeringsplanen får för den tekniska försörjningen eller för landstingets verksamheter.
- Det finns ingen modell för hur landstingsstyrelsen ska fånga in verksamheternas behov av teknisk försörjning och vilka prioriteringar som verksamheterna önskar när det gäller kontinuiteten i den tekniska försörjningen. På tjänstemannanivå är dialogen mellan basenhet fastighet och verksamheterna i huvudsak informell och inte systematiskt dokumenterad.
- Landstingsstyrelsen har inte beslutat om några mål eller någon uppföljningsbar ambitionsnivå för den tekniska försörjningen av landstingets fastigheter. Landstingsstyrelsen har heller inte beslutat om några regler eller rutiner för hur olika system ska testas eller kontrolleras.
- Landstingsstyrelsen har ingen regelbunden uppföljning av statusen på systemen för den tekniska försörjningen av landstingets fastigheter och vilka risker denna status medför för verksamheterna. Landstingsstyrelsen har inte heller följt upp i vilken grad de tekniska systemen testas och kontrolleras.

I tabellen på nästa sida har vi sammanställt svar på våra revisionsfrågor.

Svar på granskningens revisionsfrågor

Revisionsfråga	Svar
Finns en politiskt beslutad ambitionsnivå för sjukhusens tekniska försörjning?	Nej. Utöver fullmäktiges och landstingsstyrelsens beslut om övergripande inriktning saknas politiska beslut om hur robusta sjukhus landstinget ska ha.
Finns tydliga anvisningar för driftsäkerheten i landstinget?	Nej. Utöver fullmäktiges och landstingsstyrelsens beslut om övergripande inriktning saknas politiska beslut om den tekniska försörjningen av landstingets sjukhus.
Finns system för uppföljning och kontroll av den tekniska försörjningens funktionalitet?	Nej. Landstingsstyrelsen saknar system för uppföljning och kontroll av den tekniska försörjningen av sjukhusen. Inom basenhet fastighet finns det enligt uppgift rutiner för att testa reservförsörjningen av el.
Får landstingsstyrelsen rapporter om den tekniska försörjningen är genomförd i enlighet med fastställda mål och anvisningar?	Nej. Landstingsstyrelsen har inget system för att återkommande följa upp den tekniska försörjningen. Vid beslutet om planen Säker försörjning av länets sjukhus fick styrelsen information om statusen på försörjningssystemen. I samband med beredningen av landstingets fastighetsutvecklingsplan tog styrelsen del av översiktliga bedömningar av i vilken grad sjukhusen uppfyllde rekommendationer från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Med anledning av våra iakttagelser lämnar vi följande rekommendationer till landstingsstyrelsen:

- I samverkan med berörda nämnder i landstinget bör landstingsstyrelsen bereda frågan om vilken modell i landstinget som ska gälla för beslut om fastigheternas robusthet när det gäller den tekniska försörjningen av el, vatten, värme, kyla avlopp, gas m.m. Principen bör vara att nämnder och deras verksamheter ska ha inflytande över prioriteringar som påverkar deras ansvarsområden. Mot bakgrund av att frågan om modell för beslut om fastigheternas robusthet är strategisk

och berör fler nämnder än landstingsstyrelsen bör beslut om modellens principer och inriktning tas av landstingsfullmäktige.

- Utveckla och tydliggör landstingsstyrelsens styrning av den tekniska försörjningen av landstingets fastigheter. Exempelvis:
 - Besluta om inriktning och nivåer för fastigheternas robusthet.
 - Säkerställ att det finns dokumenterade riskanalyser som beskriver konsekvenser av beslut för investeringar m.m.
 - Säkerställ att det finns dokumenterade anvisningar för underhåll, tester och kontroller av samtliga system.
- Besluta om direktiv om att styrelsen minst en gång per år ska få rapporter med analyser av de tekniska försörjningssystemens status, behov av åtgärder m.m.

Umeå den 17 oktober 2017

Richard Norberg
Certifierad kommunal revisor
Västerbottens läns landsting